

TBMM ÜYESİ SAYIN ALİ TEKİN'İN
6-7 HAZİRAN TARİHLERİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN KURULTAY
TOPLANTISINDA ULUSAL PARLAMENTOLARIN ROLÜ
KONUSUNDA YAPTIĞI KONUŞMA

Sayın Başkan,

Birlik açısından demokratik meşruiyetin önemli bir dayanağını ulusal parlamentolar oluşturmaktadır. Bu itibarla, Birliğin faaliyetlerinde demokratik meşruiyetin sağlanması, ulusal parlamentolarını rolünün güçlendirilmesiyle mümkündür.

AB genelinde demokratik meşruiyetin güçlendirilmesine yönelik arayışlar çerçevesinde, Birliğin farklı anayasal ve parlamenter gelenekleri olan üyelerden oluştuğunun, bu gerçeğin genişleme sürecine paralel olarak daha belirgin bir şekilde hissedileceğinin bilincinde olmalıyız. Bu itibarla, yeknesak bir model üzerinde durulmasının Topluluğun gerçekleriyle bağdaşmayacağı kanaatindeyim.

Birlik hukukunun uygulamaya konulması, anayasal gelenekleri çerçevesinde üye ülkelerin sorumluluğunda bulunduğundan, ulusal parlamentolar Topluluk metnlerinin uygulanması sırasında yasama sürecine katılırken esasen Birlik genelinde demokratik meşruiyetin icra edilmesi sürecine iştirak etmektedirler.

Üye ülkelerin Hükümet Temsilcileri tarafından Konsey’de alınan kararların denetimi konusunda her ülkede farklı düzenlemeler mevcuttur. Mevcut koşullarda bazı ülkelerin ulusal parlamentoları Hükümet Temsilcisine Konsey toplantısına katılmadan müzakere yetkisi vermekte, bazı üyeler ise parlamenter rezerv yöntemine başvurabilmektedir. Bilindiği kadarıyla, farklı ulusal uygulamalar Birliğin karar alma sürecini olumsuz yönde etkilememiştir. Bu, Birliğin çok kültürlü yapısından kaynaklanmaktadır. Bu itibarla, bu alanda ortak yöntem belirlenmesinin uygun olmayacağı kanaatindeyiz.

Birlik genelinde ulusal parlamentolar ile Avrupa Parlamentosu arasında farklı işbirliği yöntemleri bulunduğunu, genel olarak Avrupa milletvekillerinin ulusal parlamentoların çalışmalarına katılmadıklarını, bununla birlikte daha yakın işbirliğine gidilmesi yönünde bir eğilim mevcut olduğunu biliyoruz. Bu bağlamda yeknesak bir uygulama benimsenmesinin zorlukları takdir olunacaktır. Bununla birlikte, her ülkenin parlamenter geleneklerini dikkate alan uygulamalar sayesinde bu işbirliğinin daha ileri götürülebileceğini düşünüyoruz.

Bu uygulamaların yeni platformlar yaratmadan, mevcut yapıların sunduğu işbirliği imkanlarını genişletmek suretiyle yerine getirilmesi uygun olacaktır. Ulusal parlamentoların temsilcilerinin katılımıyla AB düzeyinde yeni bir kurum oluşturulmasının uygun olmayacağı kanaatindeyiz. Böyle bir gelişme, Birliğin kurumsal dengelerini etkileyebilecektir. Oysa, bu dengelerin uzun süren arayışlar sayesinde tesis edildiğini biliyoruz.

Önümüzdeki dönemde ulusal parlamentoların Birliğin kurumsal yapısındaki etkinliğinin COSAC yoluyla arttırılabileceği kanaatindeyiz. COSAC, Birlik genelinde ulusal parlamentolar arasındaki işbirliğinin sağlanması için oldukça işlevsel olup, ulusal

parlamentolar burada Birliğin faaliyetleri konusunda görüş alışverişinde bulunmakta, bilgi ve deneyim değişimine gitmektedirler.

COSAC'nın etkinliğinin artırılması amacıyla, anılan yapının daha sık toplanmasının, çalışmalarında sürekliliğin sağlanmasını teminen bir Sekreteryaya ile teçhiz edilmesinin uygun olacağı kanaatindeyiz. Ayrıca, COSAC'ın Komisyon'un yasal önerileriyle ilgili olarak ikincillik ilkesinin siyaseten denetimini yapması mümkündür. Bu kontrolün, yasal metinlerin kabulünden önce (ex ante) veya sonra (ex post) gerçekleştirilmesi olanaklarını değerlendirmeliyiz.

Daha önceki toplantılarımızda, Birliğin özellikle dış politika alanındaki yetkilerinin artırılması gerektiği konusunda bir anlayış ortaya çıktığını gördük. Önümüzdeki dönemde, Birliğe yeni yetkiler verilmesi gerektiğinde ulusal parlamentoların görüşlerinin alınması gerektiğini düşünüyoruz. Nitekim, ulusal parlamentoların yasama sürecine dahil edilmelerinin başarılı bir örneğini AB Temel Haklar Şartının hazırlanması aşamasında yaşadık.

Birliğin geleceğiyle ilgili reformların da Bir Kurultay bünyesinde ulusal parlamentolardan temsilcilerin katılımıyla olgunlaştırılarak Hükümetlerarası Konferansa sunulması kararlaştırıldığından, Birliğin yetkilerinin genişletilmesinin sözkonusu olması halinde ulusal parlamentolara danışılmasını, bunun için de Kurultay modelinin uygun bir yöntem olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.